

Студијски програм: Студије политике, модул: Демократија и демократизација
Назив предмета: Нормативни модели демократије
Наставници: доц. др Биљана Ђорђевић, доц. др Никола Бељинац
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: рутинско коришћење литературе на енглеском језику
Циљ предмета У оквиру предмета се проучавају нормативни приступи и теорије демократије. Општи циљ предмета је да помогне студентима да се оријентишу, да процењују и вреднују различите теорије демократије, приступе и аналитичке традиције у анализи демократије. Охрабрује се рефлексивно учење и размишљање о теоријским проблемима. Хеуристички, предмет има за циљ да обезбеди: академски увид у плодну разноврсност нормативних модела демократије.
Исход предмета На крају се очекује да студенти: - (по)знају и разумеју различите нормативне моделе и њихова оправдања; - упознају се са кључним теоријским расправама и њиховим моралним утемељењима и (препо)знају теоријску и моралну основу различитих типова демократије; - (препо)знају основне нормативне елементе у практичном функционисању савремених демократија - развију способност да анализирају, критички промишљају и вреднују различите нормативне моделе демократије и цене вредност критичког размишљања; - познају и могу да користе правила и процедуре научног истраживања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Проблеми демократије и основни појмови; Либерална демократија; Демократски елитизам; Плуралитичка демократија; Економска теорија демократије; Републиканска демократија; Партиципативна демократија; Демократија на радном месту; Делиберативна демократија; Делиберативна демократија: мини- јавности и системски приступ; Агонистичка демократија; Лотократија.
Литература Ненад Димитријевић, <i>Уставна демократија схваћена контекстуално</i> , (Београд: Фабрика књига, 2007), стр. 72-105; Френк Канингам, <i>Теорије демократије</i> , (Београд: Филип Вишњић, 2003), стр. 55-94; Јозеф Шумпетер, <i>Капитализам, социјализам и демократија</i> , (Београд: Култура, 1960), стр. 335-401; Adam Przeworski, "Minimalist Conception of Democracy: A Defence", in: I. Shapiro and C. Hacker-Gordon (eds.), <i>Democracy's Value</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1999), pp 23-55; Роберт Дал, <i>О демократији</i> , (Загреб: Политичка култура, 2000), стр. 39-73; Роберт Дал, <i>Демократија и њени критичари</i> (Загреб: Политичка култура, 1999), стр. 207-224; Anthony Downs, <i>An Economic Theory of Democracy</i> (New York: Harper and Row, 1957), pp. 3-74; Иван Младеновић, <i>Рационални избор и демократија</i> (Београд: Институт за филозофију и друштвену теорију, 2012), стр. 89-139; Philip Pettit, <i>On the People's Terms: Republican theory and model of democracy</i> , (Cambridge: Cambridge University Press, 2012), pp. 1-26 (chapter: Introduction: the republic, old and new); Maurizio Viroli, <i>Republicanism</i> (New York: Hill and Wang, 2002), pp. 3-21; Carole Pateman, <i>Participation and democratic theory</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1970), pp. 22-44 (chapter: Rousseau, John Stuart Mill and G. D. H. Cole: a participatory theory of democracy); Carole Pateman, "APSA Presidential Address: Participatory Democracy Revisited" <i>Perspectives on Politics</i> , 10, 1 (2012), pp. 7-19; Benhabib, Seyla. "Deliberative Rationality and the Models of Democratic Legitimacy." <i>Constellations</i> , 1, 1 (1994): 26-52; Habermas, Jürgen. "Appendix 1. Popular Sovereignty as Procedure." In: <i>Between Facts and Norms: Contributions to a Discourse Theory of Law and Democracy</i> , Jürgen Habermas, trans. William Rehg, pp. 463-90. (Cambridge, MA: MIT Press, 1996); Graham Smith, <i>Democratic Innovations: Designing institutions for citizen participation</i> , (Cambridge: Cambridge University Press, 2009), pp. 8-29 (chapter 1: Studying democratic innovations: an analytical framework) or pp. 72-110 (chapter 3: Mini-publics: assemblies by random selection); Jane Mansbridge, James Bohman, Simone Chambers, Thomas Christiano, Archon Fung, John Parkinson, Dennis F. Thompson and Mark E. Warren, "A systemic approach to deliberative democracy" in <i>Deliberative Systems:</i>

Deliberative Democracy at the Large Scale, eds. Jon Parkinson and Jane Mansbridge, (Cambridge: Cambridge University Press, 2012), pp. 1-26; Chantal Mouffe, *The Democratic Paradox*. (London: Verso, 2000), pp. 80-107; Mark Wenman, *Agonistic Democracy: Constituent Power in the Era of Globalisation*. (Cambridge: Cambridge University Press, 2013), pp. 28-57 (chapter 1: Agonism: pluralism, tragedy, and the value of conflict) or pp. 59-97 (chapter 2: Democracy: the constituent power as augmentation and/or revolution); Биљана Ђорђевић „Агонистички приступ расправама о кризи демократије у Европи“ Хуманистичке студије 4 (2018): 9-29; Давид Ван Рејбурк, *Против избора*, (Београд: Футура, 2011); Peter Stone, “The logic of random selection”. *Political Theory*, 37 (2009) 375–397; John Gastil and Erik Olin Wright, *Legislature by Lot: Transformative Designs for Deliberative Governance* (London: Verso, 2019)

Број часова активне наставе:

Теоријска настава: 30

Практична настава: 30

Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, семинарски радови (есеји), рефлексije о прочитаним текстовима, консултације, *power-point* презентације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	12	писмени испит	
практична настава		усмени испт	55
колоквијум-и			
семинар-и	33		